

DEBATT

Aktivist?

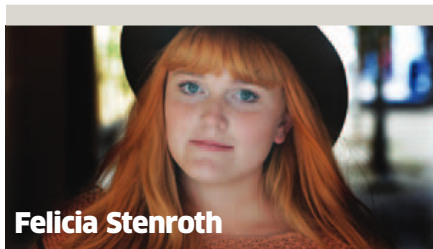
FOTO: FREDRIK SANDBERG/TT

Passivt motstånd
på våra gator

Under sommaren har frågan om tiggeri debatterats i Sverige och utomlands. Den danska, socialdemokratiska regeringen vill förbjuda tiggeri på danska gator. Ofta när sådana här förslag lyfts försvaras de med argument som klagar på tiggarnas passivitet. Tiggeriet på Ströget är inget nytt problem. Människor har länge uppträtt genom att stå silvermålade eller spela instrument för att få pengar kastade i sina muggar. Men de romska migranterna *sitter* ju bara där. De *gör* ju ingenting för att ta sig ur sin situation. Det tycks vara just passiviteten som är provocerade.

De romska migranter som just nu befinner sig i Sverige har tagit sig över flera landsgränser i hopp om något bättre på andra sidan. Det är ett mer aktivt val än alla val jag gör i min vardag. I dikotomin "aktiv - passiv" är jag den aktiva när jag konsumerar, när jag arbetar, när jag pensionssparar. Trots att alla dessa saker är handlingar som förväntas av mig och som möjliggörs av strukturer som jag (passivt) är en del av.

Fenomenet tiggeri skulle kunna ses som en vägran eller en aktivistisk handling, i stället för ett passivt beteende. Det finns ett begrepp som heter "Passivt motstånd" och som kanske är något som mest associeras med Ghandi, men som enligt NE innebär "En form av obehärdat motstånd riktat mot en part som disponerar överlägsna maktresurser". Är det inte just detta de romska migranterna ägnar sig åt när de sitter ned på marken och ber oss som går förbi att skänka pengar? Och är det i så fall mer eller mindre aktivt att gå förbi utan att lyfta blicken?

Felicia Stenroth

kultur@kristianstadsbladet.se

KONSTSKOLA

Rekrutering av
prefekt stoppas

■ Sveriges största konstnärliga skola, Konstfack, står utan biträdande prefekt vid institutionen för design, konsthantverk och konst inför hösten. Överklagandenämnden för högskolan har bedömt att det förekommit jäv i samband tillsättningen av tjänsten, rapporterar Sveriges Radios "Kulturnytt". Kandidaten som skolan valde i mars i år var en person som sedan

tidigare hade kopplingar till en av de som satt med vid anställningsintervjuerna.

Överklagandenämnden anser därför att anställningen inte kan gälla eftersom det inte går att utesluta att det tidigare bandet kan ha påverkat vem som anställs.

Hur eller när tjänsten ska tillsättas är ännu inte klart.

– Vi försöker skynda på processen så fort vi kan så att arbete kan fortskrida, säger Maria Lantz, konstfacks rektor. (TT)

TV-HISTORIA

1. Ett bekymrat filmteam i Aten, där Bengt Roslund fick problem med tullen och inställda intervjuer. En hjälpsam och filmtresserad biskop blev regelbundet. 3. Gustaf VI Adolf var mån om sin gräsmatta och när filmteamet dokumenterades hans klockgolf fick de rådet att filma barfota, vilket kände sig sjuk och låg hemma och sov. En granne skickades in för att väcka henne med förevändningen att hon ville låna kaffe.

Producenten som

Skåne. Han har tagit sig in i ett stängt nunnekloster och i kungens skattkammare. Han har träffat påven och övertalat Ingrid Bergman att återvända till Sverige. Den legendariska skånske tv-producenten Bengt Roslund är en mästare på att tjata. Nu summerar han sin karriär i boken "Skam den som ger sig".

Bengt Roslund fick sitta bredvid kung Gustaf VI Adolf vid en middag i Italien. Under måltiden bekänner han att han hade placerat ut en färflöck på vägen för att skapa dramatik i filmen.

– Jag har varit med om ganska mycket unikt. När jag ser tillbaka kan jag se att det beror på en viss envishet från min sida. Jag kämpar in i det sista, ibland till sista sekund, för att rädda en direktsändning, men jag är också förbluffad över hur mycket hjälp jag har fått av högre makter, säger Bengt Roslund.

Han började jobba för Malmö-tv 1961. Att han överhuvudtaget fick jobbet berodde på ett insänt reportage om karmelitklostret i Glumslöv. Problemet var bara att filmteamet

inte fick komma in i klostret. Att vara med i en film stred mot nunnornas klostregler.

Bengt Roslund såg ingen annan möjlighet än att tjata. Gång på gång åkte han tillbaka med nya argument, tills nunnorna till slut tackade ja. Samma taktik använde han för att ta sig till Vatikanen, där han lyckades få Paulus VI att medverka i programmet. Ett möte som uppmärksammades internationellt och som gjorde stort intryck på den unga producenten:

– Påveupplevelsen är bland det mest fantastiska jag har varit med om. Han höll min hand och jag såg hans ögon. Jag tror inte man blir påve om man inte har något speciellt. Han hade en andlig utstrålning som gick rakt in i hjärtat på mig.

Ett annat betydelsefullt möte ägde rum på Sofiero

slott, där Bengt Roslund träffade kung Gustaf VI Adolf. Under två år filmade han kungens arbete på Sofiero och i Stockholm. Han var till och med ute och reste med kungen, när han besökte arkeologiska utgrävningarna i Italien.

– Han var reserverad i början, men sedan släppte han loss. När vi satt i en

räddaren i nöden. Med hans hjälp kunde de filma både dop, bröllop och klosterliv. **2.** Under mötet med påven räckte Bengt Roslund över en gåva från karmelitnunnorna i Glumslöv. Han besöker fortfarande klostret uppskattades av kungen. **4.** Bengt Roslund planerade många program av "Här är ditt liv". Här kidnappar Lasse Holmqvist Bibi Andersson. En kidnappning som var mycket nära att gå snett, eftersom Bibi Andersson

FOTO: PRIVAT

aldrig någonsin ger upp

FAKTA

Bengt Roslund

- **Född:** 1929 i Helsingborg.
- **Bakgrund:** Läste till lärare i Kristianstad, men bytte efter några år i yrket till tv-branschen.
- **Yrke:** Tv-producent.
- **Känd för:** Har producerat en rad program som skrivit tv-historia. Samarbetade bland

annat med Lasse Holmqvist om "Här är ditt liv" och "Lördags-träffen". Han har också spelat in dokumentärfilmer om Gustaf VI Adolf, Nils Poppe och Sten Broman.

- **Aktuell:** Med boken "Skam den som ger sig", tillägnad Malmö-tv:s chef Gunnar Ollén.

få träffa påven. Där var du inte helt sanningsenlig.

– Jag har gått över gränsen ibland i mina strävanden. I det fallet fick jag dåligt samvete redan i bilen tillbaka till Malmö. Ett annat fall var när Rune Moberg frågade mig om vi planerade ett "Här är ditt liv"-program om honom. Jag blånekade. Det blev ett av våra bästa program och efteråt tackade han mig för det, men jag har fortfarande en tagg av dåligt samvete för att jag svek honom den gången.

När man läser boken får man en känsla av att det alltid löser sig för dig. Har du misslyckats lika många gånger utan att skriva om det?

– Det kanske kan tyckas ensidigt framgångsrikt. Det är klart att jag har haft motgångar. Det var inte kul när vi utvisades från Bangladesh och förlorade 200 000 kronor i produktionskostnader eller när det stod en pistolbeväpnad man framför mig och vi blev av med kamerorna. Säkert har det varit tungt och motigt andra gånger också, men i så fall har jag glömt det. **Du skildrar en mycket speciell epok i skånsk tv-historia. Hur var det att jobba med tv då?**

– På den tiden såg alla samma program. Alla tittade på det vi gjorde. Jag är överlycklig över att jag fick vara med under den perioden. Förra veckan var jag på tv-chefen Gunnar Olléns begravning. Han blev över

100 år och det var mycket tack vare honom att vi fick regional tv och ett tv-hus i Malmö. Det räddade en ren pionjärande och det fanns en stark gemenskap.

Hur ser du på dagens situation, där bland annat TV4 har stängt ner sina lokala nyhetsredaktioner?

– Jag sörjer Malmö-tv:s storhetstid på 70-talet. Då formades och bestämdes programmen från södra Sverige härifrån. Idag är det centralstyrt och det finns en stark Stockholmsdominans. Det finns förklaringar till det, men utan regionalt självbestämmande hade det till exempel inte blivit några inspelningar från Fredriksdalsteatern i Helsingborg.

Vad gör du idag?

– Jag arbetar fortfarande med tv. Snart ska jag åka till Kristianstad och jobba med en inspelning av en cirkusföreställning.

Bengt Roslund slutade aldrig att fråga Nils Poppe om han ville ställa upp i ett program. När teaterchefen och skådespelaren fyllde 80 år fick Bengt Roslund till slut som han ville.

EMILIA SÖELUND